

Feszty Körkép

Feszty Panorama

ÓPUSZTASZER

Feszty Árpád: A magyarok bejövelele

A körkép, vagy panoráma a 19. század - nagy tömegeket vonzó - jellegzetes műfaja Európa-szerte. Ma már kultúrtörténeti érdekesség, amely modern korunkban is nagy hatást gyakorol a nézőre.

Feszty Árpád több festőtársával összefogva 1892-94 között festette a körképet. Témáját - apósa, Jókai Mór tanácsára - a honfoglalás monda-világából választotta. Az elkészült panorámát Budapesten, a mai Szépművészeti Múzeum helyén álló faépületben mutatták be. Nevezetes látványa volt a millenniumi ünnepségeknek. 1898-ban Londonba vitték a világkiállításra. A körkép 1909-től a II. világháború végéig ismét a Városligetben állt. A háborúban súlyosan megrongálódott, így leszerelése után raktárba került.

Restaurálását 1991-ben lengyel szakemberek kezdték el Ópusztaszeren, a Nemzeti Történeti Emlékparkban. A nagy munka 1995 nyarára készült el és a magyar történelmi múlt emlékeit őrző parknak egyik fő látványossága.

1. Árpád és vezértársai szettekéntenek a tájon.
2. Latorc vezér és népe.
3. Fergeteges lovasroham a lejtőn.
4. A táltos imája az oltár előtt. Mögötte az áldozatra szánt fehér ló.
5. Az égő fatemplomból fogolyként viszik el a nőket.
6. A fejedelemasszony és kísérete.

Fotó: Dömötör Mihály

Kiadó: Ópusztaszeri

Nemzeti Történeti Emlékpark KHT

Gyártó: Diafilmgyártó Kft

1998.

Árpád Feszty: The Incoming of Hungarians

The cyclorama, or panorama is a popular, characteristic phenomena throughout Europe in the 19th century what attracted wide audiences. Today it is a culture-historical reminescene which still influences the spectators of the modern age considerably.

Árpád Feszty in co-operation with his fellow painters produced the cyclorama between 1892-94. Its subject was selected - under the influence of his father-in-law Mór Jókai, the writer - from the legendary traditions of the Incoming of the Hungarians. The finished cyclorama was first presented in a wooden building at Budapest, where the Museum of Fine Arts stands now. It became a major attraction of the Millenary celebrations. In 1898 it was displayed at the World Exhibition of London. The cyclorama stood in Budapest at the Városliget from 1909 until the World War II. During the World War it was severely damaged, and went into storage after its dismounting.

Its conservation started in 1991 by a group of Polish conservators at the Memorial Park of Ópusztaszer. The great work was finished in the summer of 1995, and now it is the major attraction of the national park preserving the reminescences of the Hungarian historical past.

1. Árpád and his co-leaders look around on the battlefield.
2. Chief Latorc and his homefolks.
3. Stormy charge on the slope.
4. The *táltos* head-priest prays in front of the altar. The white horse, later to be sacrificed is behind him.
5. Women are captured from the smoldering ruins of a fortress.
6. The consort of the reigning prince and her retinue.

Árpád Feszty: Der Einzug der Magyaren

Das Rundbild oder Panorama war eine typische - große Menschenmengen anziehende- Gattung des 19. Jahrhunderts in ganzem Europa. Heute ist es eine Besonderheit der Kulturgeschichte, es übt aber auch in unserer modernen Zeit große Wirkung auf die Beobachter aus.

Árpád Feszty malte das Rundbild 1892-94 in Zusammenarbeit mit mehreren anderen Malern. Er wählte sein Thema - dem Ratschlag seines Schwiegervaters, des Schriftstellers Mór Jókai folgend - aus dem Sagenkreis der Landnahme. Das fertige Panorama wurde in Budapest, in einem Holzgebäude an Stelle des heutigen Museums der Bildenden Künste ausgestellt. Es war eine berühmte Sehenswürdigkeit der Millenniumsfeier. Das Panorama wurde 1898 zur Weltausstellung nach London gebracht. Von 1909 bis zum Ende des 2. Weltkrieges stand es wieder im Stadtwäldchen in Budapest. Im Weltkrieg wurde es stark beschädigt, so wurde es abgebaut und in Lager gebracht.

Mit den Restaurierungsarbeiten haben polnische Fachleute 1991 im Nationalen Historischen Gedenkpark in Ópusztaszer angefangen. Die große Arbeit war im Sommer 1995 fertig und das Panorama wurde eine der größten Sehenswürdigkeiten des Gedenkparks, wo die Andenken der ungarischen historischen Vergangenheit aufbewahrt werden.

1. Árpád und die Stammfürsten halten Umschau.
2. Stammfürst Latorc und sein Volk.
3. Stürmische Attacke am Hang.
4. Gebet des Schamanen vor dem Altar. Hinter ihm das weisse Opferferd.
5. Im brennenden Holztempel werden die Frauen gefangengenommen.
6. Die Fürstin und ihre Begleitung.